

Meddelelser

DEFENSE SOCIALE-RÖRELSENS SJUNDE INTERNATIONELLA KONGRESS

hölls i Lecce i Italien den 19—24 september 1966. Temat för kongressen var „förbud mot utövande av visst yrke eller viss verksamhet“. Den publikation, som på förhand hade sänts ut till kongressdeltagarna innehöll huvudsakligen redogörelser från 14 länder för lagstiftningen på detta område. I publikationen ingick bl. a. redogörelser från Sverige och Finland. Som grundlag för diskussionerna hade man dessutom utarbetat sammanfattningar där lagstiftningen, domstolspraxis samt kriminologiskt-sociologiska och biologiskt-medicinska synpunkter behandlades.

Kongressen hade väckt det största intresset i de länder, i vilkas lagstiftning det finns rikligt med kategoriskt utformade, långvariga eller definitiva förbud mot utövning av visst yrke.

I kongressresolutionen framförs följande reformförslag:

1) Absoluta förbud mot utövande av vissa yrken bör intas i lagstiftningen, endast då detta är nödvändigt för att skydda ett yrkes anseende.

2) Utfärdandet av ett förbud borde i allmänhet anförtros åt domstolarna. Åtminstone i de mest allvarliga fallen borde domaren till sitt förfogande ha en personundersökning om den åtalade.

3) Förbud mot utövande av viss yrke bör också kunna användas som enda straff och som huvudstraff.

4) Förbudet bör kunna begränsas på ett sätt som är ändamålsenligt i fråga om yrkesutövningen.

5) Vid utfärdandet av förbud bör uppfostringsmässiga synpunkter beaktas oberoende av om det är fråga om en person som skall intas i fängelse eller som är i frihet.

6) Strafflagens sanktioner och de disciplinära straffen borde samordnas. Det bör också vara möjligt att man vid behov hos domstol skall kunna söka ändring beträffande ett förbud som utfärdats av annan myndighet.

7) Förbuden borde också gälla i andra länder.

8) Långvariga förbud borde kunna återkallas, om de inte längre är nödvändiga.

Inkeri Anttila.

DANSK KRIMINOLOGISK SELSKAB

Ved mødet den 18. februar 1966 indledte forskningsstipendiat, dr. philos. *Thomas Mathiesen* om „Fængselsforskning: Problemstillinger og perspektiver“.

Indlederen gennemgik en række karakteristiske træk i den hidtidige sociologiske fængselsforskning: Sociologerne har analyseret fængsels-

samfundets uformelle normer, fremsat generelle udsagn om fængselsstrukturen, studeret dens stabile træk og har koncentreret sig om den indre struktur i fængslet og om en beskrivelse af de sociale roller mere end personlighedsfaktorerne. Disse fem hovedtendenser har givet os megen nyttig viden, men efter indlederens opfattelse ville en fortsat forskning ad disse baner være ufrugtbar, hvorfor man måtte tage nye felter op til undersøgelse.

Mathiesen foreslog, at forskerne koncentrerede sig om fem nye problemkredse: Man måtte ikke glemme fængselsamfundets formelle rammer og deres samspil med de uformelle normer. Udover studiet af de generelle træk i fængslernes struktur var det vigtigt at analysere forskellene mellem på den ene side de administrative og på den anden side de terapeutiske anstalter, herunder undersøge hvorledes man i hvert system træffer afgørelser og formidler kommunikation og koordinering. Man burde endvidere studere forandringer i fængselsstrukturen, herunder udviklingen fra bevogtnings- til behandlingsinstitution og de faktorer, der kan modvirke ændringsprocessen. Også fængslets eksterne relationer, anstaltens forhold til samfundet udenfor, var en undersøgelse værd, bl. a. forholdet til retsmyndighederne, den offentlige opinion og den kulturelle baggrund. Endelig måtte man analysere personlighedens indflydelse, forholdet mellem den sociale rolle og personlighedsstrukturen.

I den efterfølgende diskussion deltog fængselsinspektør *Bent Brier*, overlæge *G. K. Stürup*, fil. dr. *Bengt Börjeson* og sekretær *Jørgen Jensen*.

Ved mødet den 25. marts 1966 indledte fængselsinspektør *B. Brier*, fængselsinspektør *C. Rafael* og ekspeditionssekretær *Bodil Lauesen* om „Prøveløsladelseskriterier“.

Brier udtalte, at der ved afgørelse af prøveløsladelsesspørgsmålet ikke bør lægges vægt på repressive hensyn, da disse varetages af domstolene. Disciplinære hensyn bør heller ikke influere på prøveløsladelsen, idet disciplinen må skabes af anstaltsmiljøet. Behandlingsmæssige hensyn kan ikke tillægges afgørende betydning ved afgørelsen af prøveløsladelsen, men sikkerhedsmæssige hensyn kan generelt kontraindicere prøveløsladelse. *Brier* var af den opfattelse, at man anvendte tilsynsvilkår i for mange tilfælde og fastsatte for lange tilsynsperioder, samt at man risikerede at devaluere tilsynet ved for udbredt anvendelse af særvilkår. Han var modstander af, at man henlagde prøveløsladelseskompentencen til fængselsinspektørerne, men var positiv over for tanken om obligatorisk prøveløsladelse. Dansk Forsorgselskab havde ikke tilstrækkelige ressourcer til at bestride forsorgsarbejdet tilfredsstillende.

Rafael udtalte, at man indtil oktober 1965 havde betragtet prøveløsladelse som et behandlingsmiddel, men den indarbejdede behandlingspraksis var blevet forstyrret gennem de nye prøveløsladelsesregler,

idet anstaltens prøveløsladelsesindstilling ofte måtte afgives få uger, eller endog dage, efter fangens modtagelse i anstalten. De nye regler havde næppe haft indflydelse på disciplinære og sikkerhedsmæssige forhold, og det var for tidligt at skønne om de behandlingsmæssige virkninger. Den strammere genindsættelsespraksis måtte hilses med tilfredshed. *Rafael* mente ikke at kunne påvise sikre prøveløsladelseskriterier, men anbefalede at man bevarede det intuitive skøn ved afsoningstider over 9 måneder. De korttidsstraffede burde samles i specialanstalter med en behandlingsteknik afpasset efter de korte tider, og her kunne prøveløsladelsesskønnet baseres på den øjeblikkelige sociale situation.

Laesen oplyste, at fængselsdirektoratet ved afgørelse om prøveløsladelse lægger vægt på den indsattes forhold under afsoningen, hans fremtidsplaner, hans evne og vilje til at klare sig, og på behovet for særlige behandlingsvilkår. Militærnægtere prøveløslades altid uden tilsyn. For langtidsafsonere lægges afgørende vægt på sikkerhedssynspunkter. Førstegangsafsonere kan næsten altid påregne prøveløsladelse, medmindre tidligere erfaringer fra betinget dom eller ungdomsfængsel taler imod. Med hensyn til recidivister er prøveløsladelseschancen omtrent omvendt proportional med antallet af tidligere straffe, men der tages hensyn bl. a. til lange straffri intervaller, atypisk kriminalitet og en forringelse af resocialiseringschancen ved afslag på prøveløsladelse. Direktoratet lægger stor vægt på anstaltens indstilling, som kun fraviges i ca. 5 % af sagerne. Tiden er derfor inde til at overveje at delegere prøveløsladelseskompetencen til inspektørerne. Direktoratet er indstillet på en skærpet genindsættelsespraksis, da det er vigtigt, at tilsynet ikke kompromitteres ved lemføldighed.

I den efterfølgende diskussion deltog professor *Erik Christensen*, afdelingsleder *Hellmut Sørensen*, afdelingsleder *Knud Nielsen*, kontorchef *P. Ammundsen*, overlæge *Jan Sachs*, driftschef *C. Aude*, amanuensis *Preben Wolf* og overlæge *G. Stürup*.

Den 26. april 1966 afholdtes generalforsamling og møde.

Advokat *Egon Høgh* aflagde beretning om de i det forløbne år afholdte møder og oplyste, at medlemstallet var steget til 350. Regnskabet blev fremlagt og godkendt.

Til medlemmer af bestyrelsen genvalgte formanden, *Erik Christensen*, samt *Karl O. Christiansen*, *Hurwitz*, *Høgh*, *Hye-Knudsen*, *Kirchheiner* og *Stürup*.

Til revisor genvalgte politiinspektør *Haslund*.

Herefter indledte distriktchef *C. Aude* om „Fængselsvæsenets målsetning“, idet aftenens anden indleder, professor *Erik Christensen*, havde meldt forfald.

I den efterfølgende diskussion deltog fængselsinspektør *Rafael*, overlæge *Stürup*, landsretspræsident *Erik Andersen*, sekretær *Jørgen Jensen*, kontorchef *Nordskov Nielsen*, fængselsinspektør *Brier*, professor *Waaben* og amanuensis *Preben Wolf*.
Jon Johnsen.